

„małoletniość”, jak ją nazywał. Często pisał o nadmiernym przywiązaniu Polaków do wielkich gestów, heroicznym bohaterów i pięknych obrazów przeszłości. Namawiał do rzetelnej oceny wad narodowych i kompleksów, pisał, że Polacy powinni uczyć się życia codziennego jak arytmetyki czy geografii.

Ewa Paczoska

● W dniu **20 września 2012 r.** Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety upamiętniające Bolesława Prusa, o nominałach:

200 zł wykonaną stemplem lustrzanym w złocie,

10 zł wykonaną stemplem lustrzanym w srebrze,

2 zł wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold.

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu
NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich
stanowi okazję zarówno do upamiętniania
ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania
zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także
dwuzłotowe monety okolicznościowe
powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP
są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

MONETY EMISJI 2012 MONETY EMISJI 2012

Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie
do obiegu w dniu 18 października 2012 r.
monety o nominale 2 zł z serii „Polskie okręty”
upamiętniającej lekki krążownik „Dragon”.

Informacje o planie emisji
znajdują się na stronie:

www.nbp.pl/monety

Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP
jest prowadzona w serwisie Kolekcjoner
(aukcja internetowa/sklep internetowy) pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

 KOLEKCJONER

oraz w oddziałach okręgowych NBP.

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

NBP

Narodowy Bank Polski

monety

Bolesław Prus (1847-1912)

Bolesław Prus 1847-1912

● Bolesław Prus, właściwie Aleksander Głowacki (ur. 20.08.1847 w Hrubieszowie, zm. 19.05.1912 w Warszawie), to najwybitniejszy z polskich realistów drugiej połowy XIX w. Wychowywał się na Lubelszczyźnie, ale jego dorosłe życie i twórczość były związane z Warszawą. W 1863 r. Głowacki – wtedy szesnastoletni gimnazjalista z Kielc – wyruszył do powstania. Ranny podczas potyczki pod Siedlcami został wzięty do rosyjskiej niewoli. Swój udział w powstaniu wspominał jako doświadczenie traumatyczne. W 1866 r. wstąpił do Szkoły Głównej w Warszawie na Wydział Matematyczno-Fizyczny. Na trzecim roku przerwał studia z powodu trudnej sytuacji materialnej. Studiował później krótko na Wydziale Leśnym Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Puławach, skąd w 1870 r. wrócił na stałe do Warszawy. Imał się wówczas różnych zawodów, był m.in. ślusarzem, pisał do gazet. Jako dziennikarz zadebiutował w 1872 r. Niedługo potem przybrał pseudonim Bolesław Prus (pochodzący od herbu szlacheckiego rodziny Głowackich) i tak zaczął podpisywać swoje, jak sam uważał, teksty „błahe”, niegodne pióra poważnego publicyście naukowego, jakim zamierzał zostać w przyszłości. W 1874 r. związał się z „Kurierem Warszawskim”, w którym od następnego roku zamieszczał stałe felietony. *Kroniki tygodniowe* (później publikowane w „Kurierze Codziennym”) pisał do końca życia i to one pierwsze przyniosły mu popularność. Pisał w nich o wszystkim, notował w nich sprawy ważne i z pozoru nieistotne, zajmował się kondycją polskiego społeczeństwa i... stanem warszawskich chodników. Jako kronikar Prus wybierał perspektywę „niespiesznego przechodnia”, którego interesuje

wszystko, co spotka na drodze, bo nasłuchuje rytmu współczesności. Stworzył charakterystyczny styl felietonu łączącego humor z poważną refleksją.

● Od połowy lat 70. Prus na poważnie zajął się literaturą. Jego twórczość prozatorska czerpała inspiracje od wielkich realistów europejskich, ale pisarz od początku szukał własnej drogi do realizmu. Nowele Prusa przedstawiają świat z nieoczekiwanej czy niedostrzegalnej w naszym powszechnym oglądzie perspektywy. Często pretekstem do tych mikroobserwacji jest błahe zdarzenie albo zwyczajny przedmiot (jak w najsłynniejszych, mistrzowskich nowelach *Kamizelka* i *Katarynka*), które potrafią odsłonić to, co ukryte albo połączzone w codziennym życiu. I w swoich małych prozach, i w powieściach, Prus, z charakterystyczną dla siebie wrażliwością na sytuację ludzi biednych czy wykluczonych oraz z psychologicznym wycuciem tematu, ukazuje problemy społeczne, które mimo osadzenia w realiach XIX w. skłaniają do refleksji również dziś.

● Tak dzieje się w *Lalce* (wydanie książkowe 1890), którą sam pisarz określał jako „powieść z wielkich pytań naszej epoki”. Przynosi ona epicką panoramę życia Warszawy końca lat 70. XIX w., ukazując różne środowiska nowoczesnego miasta. Główny bohater – Stanisław Wokulski, uczestnik powstania styczniowego, wraca z zesłania do Warszawy, gdzie rozpoczyna życie kupca i przedsiębiorcy. Wokulski jest, z jednej strony, człowiekiem sukcesu, z drugiej zaś – melancholikiem, darmo szukającym sensu i celu swojej egzystencji. Tym celem staje się dlań piękna arystokratka, z której czyni ideał,

co prowadzi do nieuniknionych rozczarowań. Akcja powieści rozwija się w rytmie iluzji i deziluzji, odsłaniając mechanizm ulegania przez jednostki i zbiorowość idealistycznym złudzeniom. *Lalka*, obraz społeczeństwa polskiego czasu przemian, nie została zrozumiana przez współczesnych – przede wszystkim ze względu na zastosowanie eksperymentalnej narracji oraz otwarte zakończenie, niepozwalające jednoznacznie domknąć losów Wokulskiego.

● Kolejną wielką powieścią Prusa były *Emancypantki* (wydanie książkowe 1894). Utwór ten można uznać za głos pisarza w sprawie emancypacji kobiet, która była jedną z palących kwestii tamtego czasu. Przede wszystkim jest to jednak powieść o dojrzewaniu głównej bohaterki, Madzi, która szuka dla siebie miejsca w świecie, przeżywa kryzys wiary i odnajduje własną drogę do Boga. W swojej jedynej powieści historycznej *Faraon* (wydanie książkowe 1897) pisarz przedstawił mechanizmy władzy i działanie państwa. Stawia tam również ważne pytania o warunki i możliwości buntu. Ostatnią skończoną powieścią Prusa były *Dzieci* (wydanie książkowe 1909), w której pokazał niepokojący i mroczny obraz społeczeństwa polskiego okresu rewolucji 1905 r.

● Powieści Prusa przedstawiają historię Polaka, który musi zmagać się z własną psychiką i uwarunkowaniami czasów, w których przyszło mu żyć. Dlatego warto wracać do pytań postawionych przez pisarza – zwłaszcza o szanse rodzimej przedsiębiorczości i kultury w zmieniającym się zawrotnie świecie. Motywem przewodnim publicystyki i twórczości literackiej Prusa była polska niedojrzałość,

MONETY EMISJI 2012 MONETY EMISJI 2012 MONETY EMISJI 2012 MONETY EMISJI 2012 MONETY EMISJI 2012 MONETY EMISJI 2012 MONETY EMISJI 2012

NOMINAŁ 200 ZŁ

metal Au 900/1000 ■ stempel lustrzany ■ średnica 27,00 mm
masa 15,50 g ■ wielkość emisji do 3 000 szt.

AWERS: Z lewej strony stylizowany wizerunek sylwetki idącego ulicą Bolesława Prusa. Z prawej strony, w dolnej części monety, wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. W górnej części monety, w tle, zarys stylizowanej dorożki i zabudowy miejskiej. U góry, półkolem, napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA. Pod nim oznaczenie roku emisji: 2012. U dołu, pośrodku, na wyodrębnionej płaszczyźnie, napis: 200 ZŁ. Pod orłem, po prawej stronie, znak mennicy: M/W.

REWERS: Po lewej stronie stylizowany wizerunek popiersia Bolesława Prusa. Po prawej stronie, od góry ku dołowi, półkolem napis: BOLESŁAW PRUS oraz, pisane od dołu ku górze, lata: 1847-1912.

Projektant monety: **ROUSSANKA NOWAKOWSKA**

NOMINAŁ 10 ZŁ

metal Ag 925/1000 ■ stempel lustrzany ■ średnica 32,00 mm
masa 14,14 g ■ wielkość emisji do 30 000 szt.

AWERS: Po lewej stronie, na wyodrębnionej płaszczyźnie, od góry ku dołowi, napis: RZECZPOSPOLITA/2012. Na prawo od napisu stylizowany wizerunek sylwetki idącego ulicą Bolesława Prusa. Po prawej stronie, w górnej części monety, w tle, stylizowane zarysy warszawskiej Starówki, a w dolnej części monety wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Na dole, na wyodrębnionej płaszczyźnie, napis: POLSKA. Powyżej, pośrodku, napis: 10 ZŁ. Pod orłem, po prawej stronie, znak mennicy: M/W.

REWERS: Centralnie, stylizowany wizerunek popiersia Bolesława Prusa. Po lewej stronie, na tle wyodrębnionej płaszczyzny, stylizowany wizerunek dziewiętnastowiecznej damy z parasolką, na tle zarysu warszawskiej Starówki. U dołu, półkolem, napis: 1847-1912. U góry, półkolem, napis: BOLESŁAW/PRUS.

Projektant monety: **ROUSSANKA NOWAKOWSKA**

NOMINAŁ 2 ZŁ

metal stop CuAl5Zn5Sn1 ■ stempel zwykły ■ średnica 27,00 mm
masa 8,15 g ■ wielkość emisji do 800 000 szt.

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-12, poniżej orła napis: ZŁ 2 ZŁ. W otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod orłem, po prawej stronie, znak mennicy: M/W.

REWERS: Centralnie, stylizowany wizerunek popiersia Bolesława Prusa. U góry, po lewej stronie, półkolem napis: BOLESŁAW PRUS. U dołu, po prawej stronie, półkolem napis: 1847-1912.

NA BOKU: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: **EWA TYC-KARPIŃSKA**
Projektant rewersu: **ROUSSANKA NOWAKOWSKA**